

PUTOPISCI 6. NATJEČAJA ZA HRVATSKI KNJIŽEVNI
PUTOPIS*

O nagrađenim putopisima

Ivo Kalinski, Zagreb

Putopisi prispjeli na 6. natječaj za hrvatski književni putopis “Franjo Horvat Kiš”, Lobor 2012., mogu se promotriti barem s jednog gledišta, i to onoga tematskoga. Tematski gledano, dvije su putopisne skupine: jedna je skupina ona u koje autori svoje putešestvije oblikuju prema toponimskim, onomastičkim i drugim tematskim značajkama izvan domovinskog podneblja, druga je pak skupina putopisa ona kojih se tematski okvir veže uz užu ili širu zavičajnost. Dakako da se pristigli radovi mogu promatrati s kojeg drugog gledišta, na primjer žanrovskoga.

Po ocjeni stručnog suda četvero se autora, osim već spomenute tematske razlikovnosti, izdvaja koherencijom raznolikih podataka, stilizacijom tih podataka u suvisle cjeline i napokon u poštivanje visokih estetskih žanrovskih kriterija. To su abecednim slijedom: Tomislav Marijan Bilosnić, Božica Jelušić, Zdenka Maltar i Jozo Vrkić. Tomislav Marijan Bilosnić za putopis *Pravokutni trokut Chelsea* i Božica Jelušić za putopis *Sjeverna strana: nebo, zemlja i more* nagrađuju se prvim, a Zdenka Maltar za putopis *Dvije zamrznute slike* i Jozo Vrkić za putopis *Grobna Silba* drugim nagradama.

* Objavljujemo **rezultate sa 6. natječaja za hrvatski književni putopis** - koji su, 2012., tradicionalno u sklopu Dana Franje Horvata Kiša – raspisali Kajkavsko spravišće iz Zagreba, Udruga za kulturno stvaralaštvo „Franjo Horvat Kiš“ Lobor i Općina Lobor. Ocjenjivačko povjerenstvo (u sastavu – prof. dr. sc. Joža Skok, predsjednik, dr. sc. Ivo Kalinski, dr. sc. Božica Pažur i Darko Raškaj, dipl. iur.) izabralo je sveukupno osam (8) putopisa:

1. Božica Jelušić: SJEVERNA STRANA: nebo, zemlja i more (Zabilješke iz Nizozemske)
2. Tomislav Marijan Bilosnić: PRAVOKUTNI TROKUT CHELSEA
3. Jozo Vrkić: GROBNA SILBA
4. Zdenka Maltar: DVIJE ZAMRZNUTE SLIKE

Tomislav Marijan Bilosnić, uz prošlogodišnju putopisnu hodnju po Francuskoj i Španjolskoj ove se godine otputio u London, Chelsea i Wales. Njegov nagrađeni *Pravokutni trokut Chelsea* pravi je iscizelirani ogled putopisne forme, vrlo informativan, s obiljem strukturnih varijacija koji nam osim stvarne napućenosti obiljem podataka nudi i onu simboličnu povezanost među njima. Osim gole fotografije njegov se tekst može podičiti i onim specifičnim humornim interpolacijama koje mu daju poseban šarm.

Putopis *Sjeverna strana: nebo, zemlja i more* Božice Jelušić, tematski vezan uz Nizozemsku, također kreativno izbjegava onu formalnu putopisnu šablonu, prije svega upravo začudnom umješnosti izbjegavanja mogućih konotacija osobnoga i zbiljskoga. Dakako, treba također istaknuti Jelušićkine lucidne tekstovne transformacije koje tematsku putopisnu predmetnost *između neba, zemlje i mora*, kako autorica kaže, čvrsto drži na okupu.

Putopis *Dvije zamrznute slike* Zdenke Maltar zapravo je vrlo neobična poetizirana putopisna priča o zavičaju, koja je - vrlo prisno razrađenom interpolacijom teksta na novomarofskoj kajkavštini - dijelom reminiscencija na djetinjstvo, dijelom njegovo zanosno oživljavanje, dijelom refleksija na povijesne podatke s nedavna putovanja za zavičajnu Kamenu Goricu ili za Trakošćan, dijelom opis današnjih socijalnih trauma i rasapa koje su zadesile ljude otkako su s povijesne pozornice nestali svi oni negdašnji Grunwaldi, Schlengeri i Blumscheini, sve to izrečeno i ispisano krikom i jecajem jedne vrlo senzibilizirane duše koja vapi

5. Đurđa Lovrenčić: KRUG GLAVATIH VJETRENJAČA, PAG

6. Radovan Brlečić: PREMA ĆEPIČKOM POLJU GOTOVO STO GODINA POSLIJE

7. Ivica Jembrih Cobovički: NA PUTU U DONJI VIDOVEC

8. Biserka Goleš Glasnović: BOJE DRVA I BOJE SUNCA, od kojih su prva četiri ovdje navedena nagrađena, i to: s *dvije druge nagrade* putopisi *Zdenke Maltar* i *Joze Vrkića*, te s *dvije prve nagrade* putopisi *Tomislava Marijana Bilosnića* i *Božice Jelušić*.

U natječaju je sudjelovalo 30-ero autora s 36 radova.

U obzir za razmatranje nisu ušli tekstovi izvan književnoga putopisnoga žanra (reportaže, dnevnički zapisi/ intimne reminiscencije i sl.), objavljeni i preopsežni tekstovi, kao ni publicistički ni znanstveni putopisi.

U ovom dvobroju *Kaja* objavljujemo četiri nagrađena putopisa, dok sljedeća četiri izabrana planiramo objaviti u daljnjim brojevima za 2013.

Podsjetimo: program *Hrvatski književni putopis* (u sklopu manifestacije *Dani Franje Horvata Kiša*) i njegov istoimeni natječaj prvi je i jedinstveni u hrvatskom kulturološkom prostoru, povezujući taj prostor inovativnim dosezima tronarječne hrvatske jezično-književne zbilje. Nositelj je stručno-znanstvenog i središnjeg dijela te manifestacije *Kajkavsko spravišće*, društvo za širenje i unapređivanje znanosti i umjetnosti iz Zagreba, a autor ideje projekta prof. dr. sc. Joža Skok, suvremeni povjesničar hrvatske književnosti, antologičar i dopredsjednik Kajkavskoga spravišća. Rezultati i 6. putopisnoga natječaja potvrdili su visok estetski doseg suvremenih putopisa, afirmirajući taj žanr u sveukupnom proznom korpusu hrvatske književnosti. (*Uredništvo*)

za smirajem, isto onako kao što su i ondašnji *lekeni*, tj. lopoči slikarice Julijane Drašković tražili smiraj u mikrosvemiru trakošćanskog jezera.

Putopis *Grobna Silba* Joze Vrkića još je jedna autorova potvrda virtuoznosti opisa svekolika života na otoku, ovaj put to je otok Silba. Jozo Vrkić istinski je hodač zavidne energije koji, kao pravi zaljubljenik inzularac i estetski monist, s grobnih natpisa iščitava njegovu prošlost i sadašnjost, svu tragiku njegova posvećenijeg izumrća.

Uz ovih četvero nagrađenika, kojih će putopisi biti objavljeni u časopisu Kaj, još je četvero vrlo zanimljivih autora putopisaca predloženo za objavu u tom časopisu. To su: Radovan Brlečić, Biserka Goleš Glasnović, Ivica Jembrih Cobovički i Đurđa Lovrenčić.

(Iz izlaganja u Loboru, 13. listopada 2012.)